

Институт за сточарство
Београд - Земун

**ДОПУНА ГЛАВНОГ ОДГАЈИВАЧКОГ
ПРОГРАМА ЗА АУТОХТОНЕ РАСЕ
ОВАЦА**

Београд, 2022.

Допуна Главног одгајивачког програма за аутохтоне расе оваца

5.1.10. Влашићка праменка

Историја настанка: Ова овца се гаји у региону Травника и то посебно на подручју Влашића (по коме је и добила име), на надморској висини од 800-1200 метара. У пракси се користи и назив *травничка праменка*. Село Дуб је најпознатије у погледу одгајивања ове праменке, што је условило да је она позната и под називом *дупска овца*. На просторе Војводине номади су и раније доводили грла на пашу и ту се задржавили један део године, а затим напуштали пашњаке и ритове и одлазили на планину Влашић, одакле ова оваца води порекло. Влашићка праменка се од ратова деведесетих година, налази на простору АП Војводине током целе године.

Екстеријер и производне особине: Влашићка овца је комбинованих производних особина. Спада у најкрупније сојеве грубе праменке. Касностасна је, у приплод улази са 18 месеци, а пораст завршава са 3-4 године. Глава је средње развијена, црне или беле боје са мањим или већим црним партијама. Профил главе је испупчен у носном делу, посебно код овнова. Уши су хоризонтално постављене, средње дужине и црно пребојене. Овнови имају јако развијене рокове, док је и добар део оваца рогат. Вуна је беле боје, док су глава и ноге испод лажних колена и скочних зглобова обрасле длаком. По ногама и глави имају мање или веће црне флеке. Телесна маса одрасле овце у просеку износи 67,5 кг, а овнова 80 кг. Висина гребена оваца у просеку износи 65 цм, а овнова 73 цм. Гребен је јасно и добро изражен, а леђна линија дуга, равна и правилна. Има тело квадратног облика. Дубина груди креће од 35 цм код оваца, односно 36 цм код овнова. Обим груди је 98, односно 103 цм. Руно је отвореног типа, састоји се од дугачких бичастих праменова и дугих, грубих влакана, тако да вуна често допире до земље. Вијугавост није изражена. Дужина праменова је 25 цм, а дијаметар влакана 43 - 45 микрона. Принос вуне је око 2 кг код женских и 2,5 – 2,7 кг, код мушких грла. Млечност влашићке овце је 130 - 140 кг у лактацији, која траје 100-150 дана. Плодност се креће од 120-130 %.

Подручје гајења: Највећи број грла се гаји на подручју АП Војводине а знатно мање на подручју Централне Србије.

Актуелно стање расе: Величина популације је стабилна. Програм конзервације се спроводи. На основу прикупљених података са терена и изјава узетих од одгајивача, величина популације износи 8.000 грла, од чега 7.000 овца и 1.000 овнова (у Војводини) и око 200 грла (Осечина, Бајина Башта).

Статус угрожености расе: НЕ

Табела 11. Пожељне екстеријерне мере и производна својства приплодних грла влашићке праменке

Особина	Овце	Овнови
Висина гребена,цм	63-68	70-75
Телесна маса,кг	60-70	70-90
Плодност,%	120-130	
Производња млека,кг	130-140	
Телесна маса јагњади у узрасту од 3-4 месеца,кг	20-24 кг	
Финоћа вуне, μ	43-45	
Количина вуне,кг	2,0-2,1	2,5-2,7

Поштовани,

Након усвајања Главног одгајивачког програма из овчарства, који се односи на аутохтоне расе оваца, појавило се интересовање за гајење Влашићке праменке, на подручју Централне Србије.

У жељи да сачувамо наше праменке, а које представљају јединствено генетско наслеђе стварано хиљадама година уназад, и као такво представља важан елемент за регионални агро-биодиверзитет, традицију и културну баштину Србије, предлагемо да се усвоји ова допуна Главног одгајивачког програма за аутохтоне расе оваца.